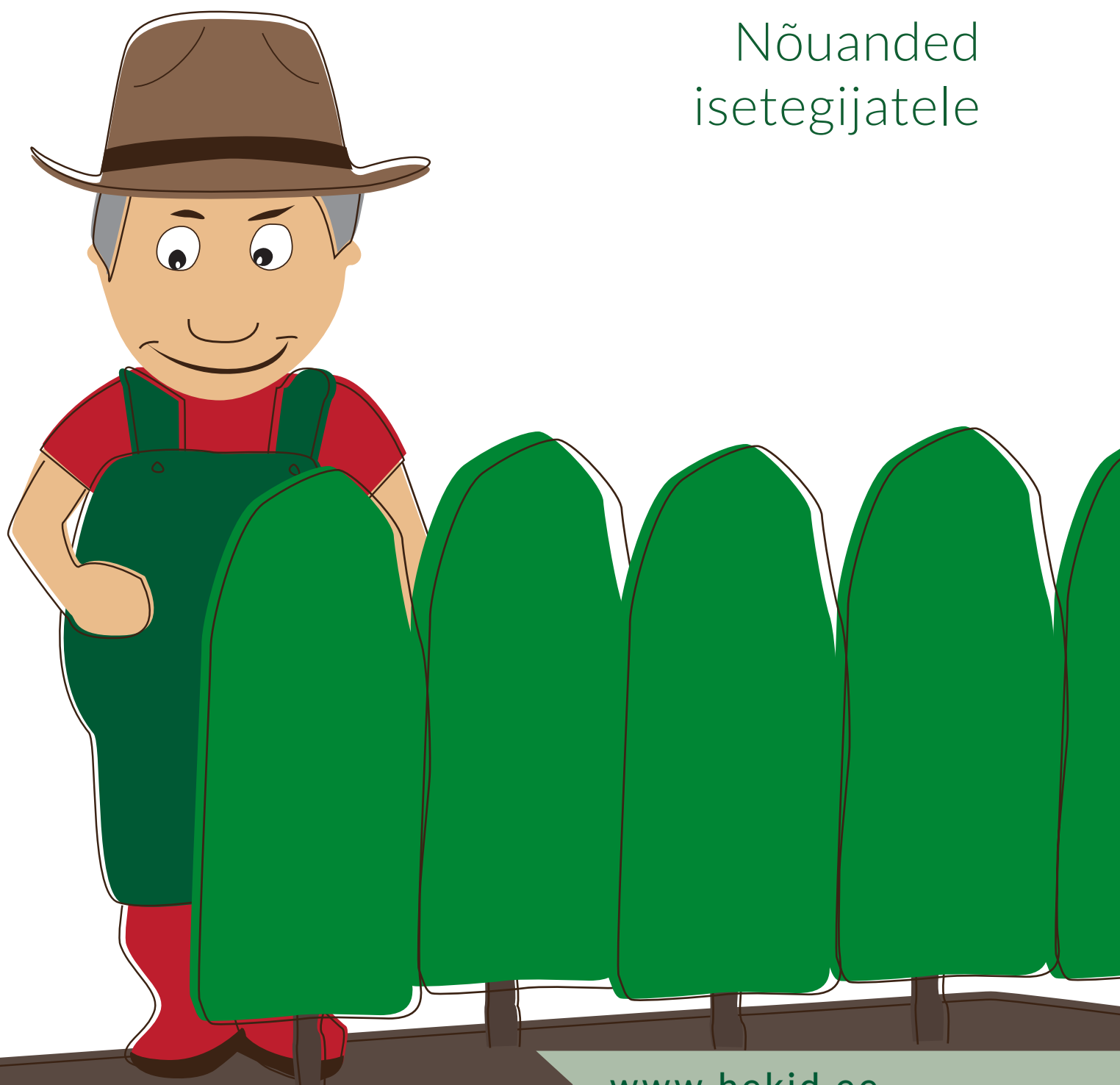

..... ✂

HEKIAABITS

Nõuanded
isetegijatele

www.hekid.ee

ÜLEVAADE

- Planeerimine
- Ettevalmistus, kaevetööd, toestamine
- Mullapalliga taimede istutamine
- Konteineristikute istutamine
- Paljasjuursete taimede istutamine
- Kastmine
- Hekilõikus
- Väetamine

..... ✂
**KAUNIS HEKK EELDAB HEAD
PLANEERIMIST!**

Olulised valikukriteeriumid on:

- Okas- või lehtpuu?
- Igihaljas või heitlehine?
- Milline on pinnas?
- Kas hekk peab varjama vaadet, olema piirdeks või asendama tara?
- Millise kujuga peab hekk olema, kas teda kärbitakse tugevalt või lastakse vabalt kasvada?

Hekid elavad,
müürid mitte!

HEKID

Igihaljad hekid on kogu aasta läbipaistmatud ja pakuvad sõltuvalt liigist ja laiuselt sama hästi kaitset müra ja pilkude eest kui müürid või aiad.

Heitlehised hekid on inimeste jaoks, kes elavad täiesti teadlikult aastaegade järgi. Suvel on nad haljad, sügisel pilkupüüdvalt kirjud ja talvel pakuvad silmailu härmast oksad. Hekid pakuvad elupaika loomadele ja on kassikindlaks pesapaigaks laululindudele.

Hekil on palju ülesandeid. Kõigi kasulike omaduste kõrval on olulisem see, et hekki peab olema kena vaadata ning see peab tuju rõõmsaks tegema.

Mis puudutab suurust ja sorti, on meie valik väga lai. Kõik heki-taimed, mida meie juurest leida võib, on kasvanud hästi hooldatud avamaapeenardel. Mitme aasta jooksul kasvanud taimed on väga vastupidavad. Hekid aedade ja terrasside jaoks, varjamiseks ja piirdeks – kõik on kindla juurestikuga, terved ja tugevad.

Küsimuste korral võtke meiega ühendust, aitame Teid meeeldi!

Infotelefon:

E-R kell 9-17

+372 5858 9019

ETTEVALMISTUS JA KAEVETÖÖD

Parim istutusaeg sõltub valitud taimeliigist. Paljasjuurseid istikuid tuleb istutada kas kevadel või sügisel. Konteineristikuid võib istutada kevadest sügiseni, välja arvatud kuumad suvepäevad.

Taimed võib istutada nii sirgesse ritta, kui ka siksakjoonena. Viimane paigutus annab laiema ja tihedama heki.

TOESTAMINE

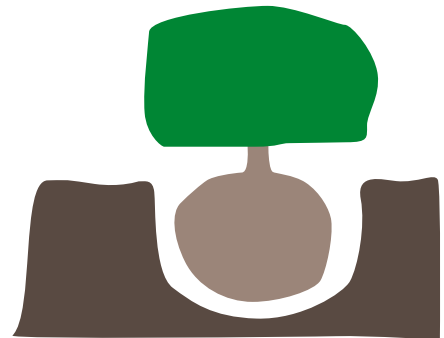
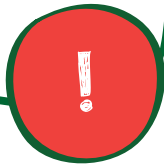
Vabalt seisvate või kõrgete hekkide puhul tuleks taimed kinnitada.

Hekiga paralleelselt kaevatakse maasse puust postid. Seejärel kinnitatakse taimed klambritega (saadaval aianduspoodides) või kummipaela ja traadiga. Nii ei saa tuul taimi ümber puhuda.

Umbes 2 aasta pärast võib kinnitused ära võtta, sest siis on taimed juurdunud ja tugevaks kasvanud.

MULLAPALLIGA TAIMED

Kivise pinnase puhul tuleb kasutada istutamisel kvaliteetset lisamulda.

1. Enne istutamist kobestage augus olev muld korralikult läbi, et juured saaksid korralikult hargneda. Väga raskete saviste muldade puhul segatakse väljakaevatud mulla hulka liiva ja/või huumust.

2. Optimaalseks toitainetega varustamiseks soovitatakse istutamisel lisada mullaparandusvahendeid.

3. Kõigepealt ajage auku lahtine muld nii, et põhi oleks 1-2 cm mullaga kaetud.

ÄRGE PANGE väljakaevatud mulla hulka ning auku mineraalväetist ega värsket komposti!

4. Seejärel pange taim auku. **Jätke džuutkangas palli ümber.**

Plastikut sisaldavate kangaste puhul, mis on äratuntavad värviliste kiudude järgi, tehke lihtsalt sõlm lahti ja lükake otsad kõrvale.

Kui juurepall on traatvõrgus (traatpallis), avage võrk juuremugula juurest ja painutage kõrvale, et see taime pitsitama ei hakkaks.

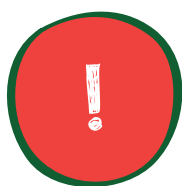
Nii traat kui džuutkangas mädanevad maa sees ära.

5. **Pärast kanga avamist ei tohi taime enam tõsta.** Täitke auk

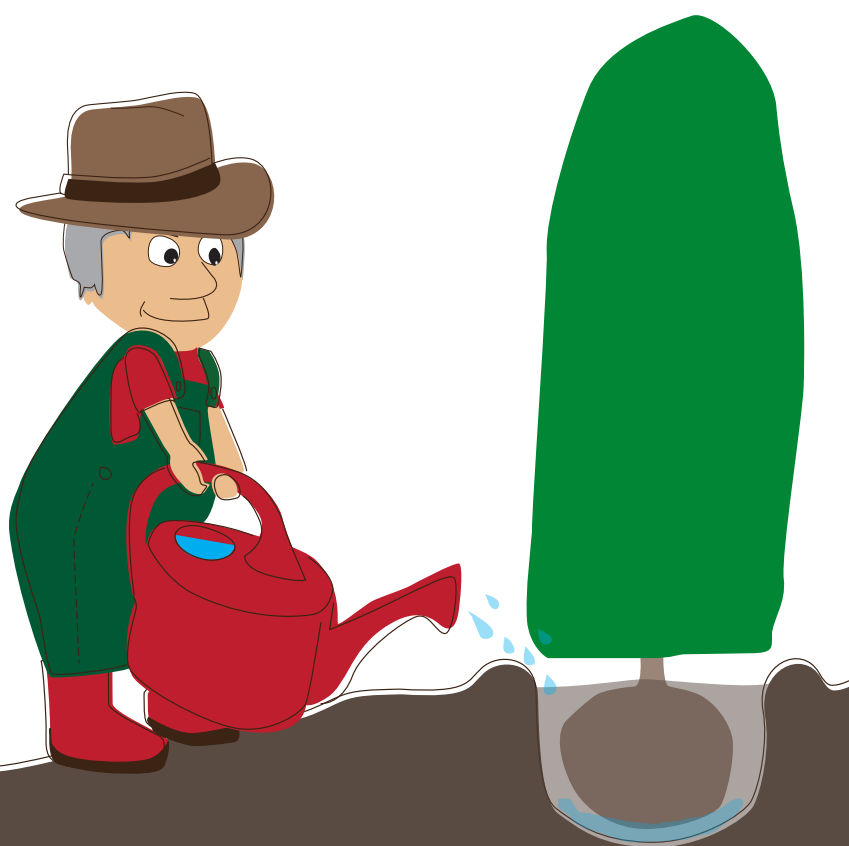
kahe kolmandiku ulatuses mullaga ja kastke taime korralikult.

Seejärel ajage ülejäänud muld auku, tallake taim igast küljest korralikult kinni (mitte liiga kõvasti!) ja vormige ülejäänud mullast augu ümber kastmisvall.

NB! **Tilkastmissüsteemi** kasutades, ei ole kastmisvall vajalik ning võib põhjaliku kastmise teha ka pärast taimede istutamist.

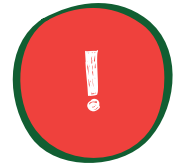

Kastke veelkord
korralikult.

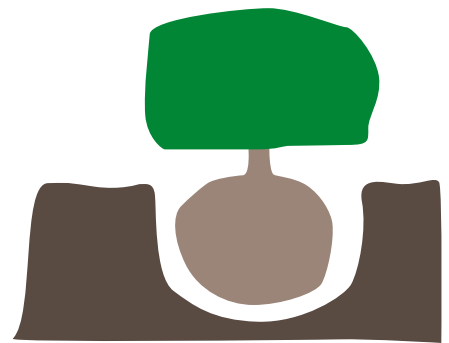

KONTEINERISTIKUD

Kivise pinnase puhul tuleb kasutada istutamisel kvaliteetset lisamulda.

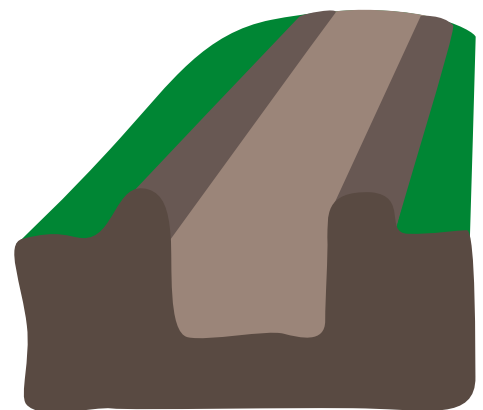

1. Enne istutamist kobestage augus olev muld korralikult läbi, et juured saaksid korralikult hargneda. Väga raskete saviste muldade puhul segatakse väljakaevatud mulla hulka liiva ja/või huumust.

2. Optimaalseks toitainetega varustamiseks soovitatakse istutamisel lisada mullaparandusvahendeid.

3. Kõigepealt ajage auku lahtine muld nii, et põhi oleks 1-2 cm mullaga kaetud.

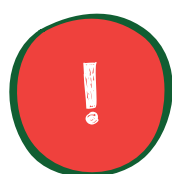
kastmisvall

ÄRGE PANGE väljakaevatud mulla hulka ning auku mineraalväetist ega värsket komposti!

4. Ujutage taime veega nii, et taime juurestik saaks ennast vett täis imeda. Eemaldage plastkonteiner ja ajage lahtine muld auku nii, et taime mullapind oleks ümbrusega samal tasandil. Pange taim auku ja täitke ümbrus ühtlaselt. Tallake taim igast küljest korralikult kinni (mitte liiga kõvasti!) ja vormige ülejäänud mullast augu ümber kastmisvall.

NB! **Tilkkastmissüsteemi** kasutades, ei ole kastmisvall vajalik ning võib põhjaliku kastmise teha ka pärast taimede istutamist.

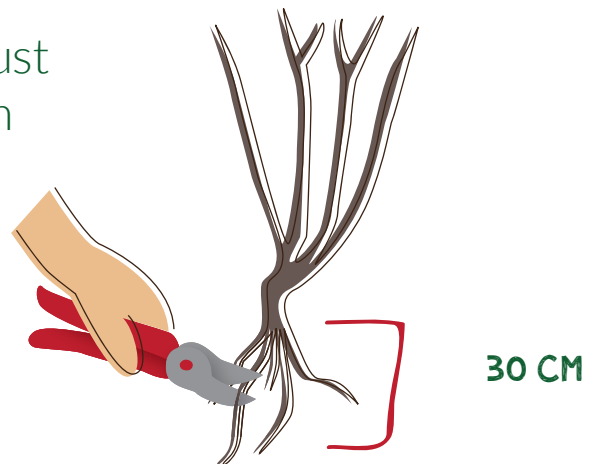
Kastke veelkord korralikult.

PALJASJUURSED TAIMED

1. Kõigepealt harutage taimed kimbust lahti ja lõigake juured umbes 25-30 cm pikkuseks.

2. Seejärel pange taimed vähemalt 1 tunniks veenõusse, et nad saaksid ennast korralikult vett täis imeda.

Taimeaugu või -kraavi laius ja sügavus on rusikareeglina võrdne 1,5-kordse juurekõrgusega. Väga raskete saviste muldade puhul segatakse väljakaevatud mulla hulka liiva ja/või huumust. Optimaalseks toitainetega varustamiseks soovitatakse istutamisel lisada mullaparandusvahendeid.

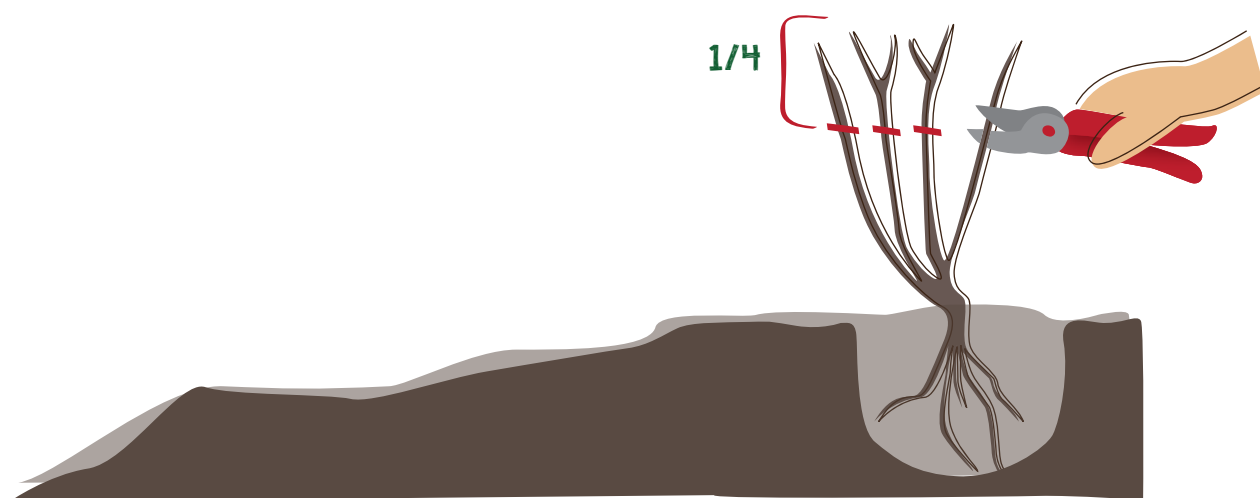

ÄRGE PANGE väljakaevatud mulla hulka ning auku mineraalväetist ega värsket komposti!

3. Hoidke taime augu põhja kohal nii, et juure ülaserv oleks umbes 2-3 sõrmelaiust ümbrusest madalamal ja täitke auk ümberringi ühtlaselt. Tallake taim igast küljest korralikult kinni (mitte liiga kõvasti!) ja vormige ülejäänud mullast augu ümber kastmisvall. **Kastke korralikult!**

4. Taim kasvama minemise hõlbustamiseks ja kasvu ergutamiseks **kärpige võrseid umbes 1/4 pikkuse võrra.**

POTITAIMED

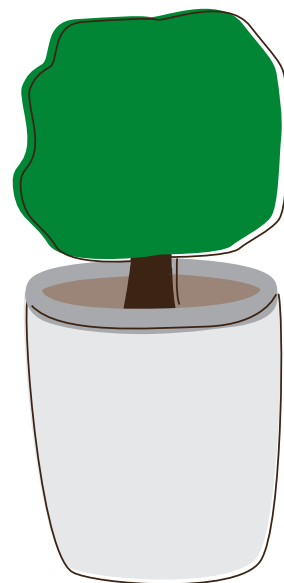
Rõdu, terrassi või sissepääsu kaunistamiseks võib kasutada potitaimi.

Sobiv pott:

- on tugev ja kindel
- on põhjas äravoolu avadega
- on ilmastiku- ja pakasekindel
- on vastav taime suurusele
- ei ole vasest.

Anumasse istutamise puhul on oluline anuma ja taime suuruse vahekord.

Anum peab olema taimepallist umbes 20cm kõrgem ja laiem. Vajadusel tuleb taimed iga kahe-kolme aasta tagant suuremasse anumasse ümber istutada.

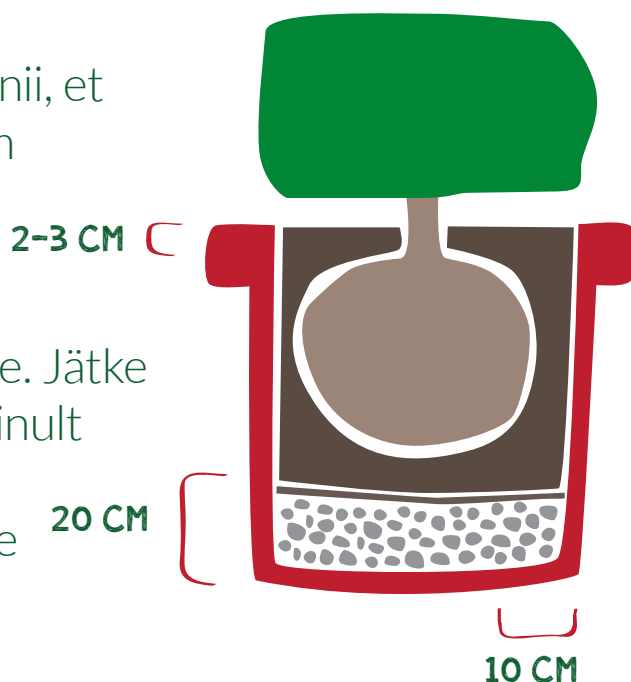

1. Tehke liigse vee ärajuhtimiseks taimeanuma alumisse ossa kruusa või kivi purust drenaažikiht ja katke see taimemullaga segimineku vältimiseks fliisitükiga.

2. Täitke anum koheva mullaga nii, et sissepandud juurepall jääks 1-2cm mulla alla.

3. Seejärel pange taim anumasse. Jätke džuutkangas palli ümber. Tehke ainult sõlm lahti ja lükake otsad kõrvale. Pärast kanga avamist ei tohi taime enam tõsta. Lõpuks täitke auk ülejäänud mullaga.

Kastke
korralikult.

KASTMINE

Vesi on elu allikas – taimede puhul pole see teisiti kui inimestega. Just vahetult pärast istutamist on äärmiselt tähtis taime niiskena hoida. Eriti siis, kui ilm on kauem kuivana püsinud. Kõrvetuse ja seenhaiguste vältimiseks ei tehta taimi ülaltpoolt märjaks otsese päikese käes, vaid kastetakse korralikult ainult juurte juurest.

Kastmise põhireegel: pigem harvem, aga intensiivselt!

Kasta ei tohi iga päev. See võib põhjustada liigniiskust ja taimede püsivat kahjustust. Palaval suvel kastke 3–4 korda nädalas vastavalt taime kõrgusele umbes 10 l veega. Väikesed mullavallid (kastmisvallid) taime ümber väldivad vee voolamist külgedele.

IGA 2-4
PÄEVA TAGANT
VASTAVALT
TAIME KÕRGUSELE
UMBES 10 L
VETT

Vahetult enne talve saabumist tuleb taimi veekord intensiivselt kasta. Kastmist ei tohi alahinnata, eriti suvekuudel, sest taimed võivad siis väga kiiresti kahjustada saada. Ärasõidu puhul tuleb hoolitseda selle eest, et mõni naaber või sõber regulaarset kastmist jätkaks.

Potitaimi tuleb sagedamini kasta, kuna mullavaru on piiratud ja suudab talletada vaid piiratud koguse vett.

Ärge laske liigselt veel alusele koguneda, vaid valage see kohe ära.

Kasvufaasis võivad mõnel taimel lehed kollaseks või pruuniks minna.

Esimestel nädalatel pärast istutamist on tegemist normaalse nähtusega, mida saab mõistliku kastmisega parandada.

HEKILÕIKUS

Kehtib põhimõte, et **põletuste vältimiseks ei lõigata hekki heleda päikesega**. Tiheda ja ühtlase heki saamiseks on vajalik regulaarne tagasilõikamine.

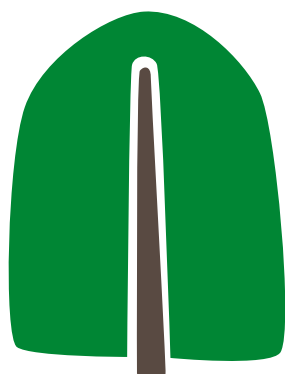
IGIHALJAD HEKID

Lõikamisajad:

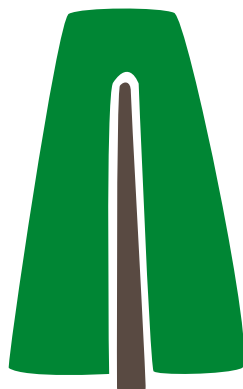
kevadel (aprilli keskel) ja hilissuvel (juuli lõpus/augusti alguses)

Kärbitakse ainult värskaid võrseid, ergutamaks võimalikult palju järelejäävate pungade tärkamist.

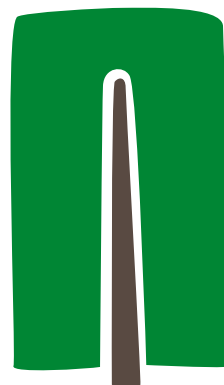
Enamasti piisab hekile vaid ühekordsest lõikamisest. Ainult tugevakasvuliste taimede puhul nagu Leylandi värdküpressid soovitatakse kahekordset lõikust. See kehtib ka hekkide kohta, mida tahetakse hoida väga madalana. Tundlikke taimi nagu harilik pukspuu ja ovaalleheline liguster tuleks lõigata alles hiliskevadel, kui pole enam karta öökülmi. Taimede altpoolt raagujäämise

võlv

trapets

ruut

vältimiseks soovitatakse hekk lõigata trapetsikujuliseks, jättes alumised võrsed veidi pikemaks kui ülemised. Sirgjoone hoidmiseks võib üles tõmmata nõõrid. Vaid väga varjutaluvate taimede puhul nagu jugapuu või kirssloorber võib valida ka ruudukujulise profiili.

HEITLEHISED HEKID

Lõikamisajad:

hilissügisel

Varem ei tohi lindude pesitsemise tõttu lõigata.

Nagu igihaljaste taimede puhul, valitakse heitlehise heki puhulgi trapetsikujuline profiil. See tagab igale poole ühtlase valguse.

VÄETAMINE

Istutamise aja ei ole soovitatav taimi väetada. Esimesel istutamise järgsel aastal ei vaja taim väetist. Hiljem väetatakse taime igal aastal, niipea kui need võrsuma hakkavad.

Väetage ainult kasvufaasis (kevad/suvel/sügisel) ja mitte puhkefaasis (talvel).

Soovitame kasutada orgaanilisi täisväetisi/pikaajalisi väetisi, mis eraldavad toitaineid aeglaselt, kuid pidevalt. Need sisaldavad lisaks põhitoitainetele (lämmastikku, fosforit ja kaaliumit) ka hekitaimede elujõulisuse jaoks olulisi mineraalaineid ja mikroelemente. Pöörake tähelepanu tootja doseerimissoovitustele ja -juhistele.

HEKIAABITS

Nõuanded isetegijatele

Kangro Haljastus
www.hekid.ee
info.kangro@gmail.com
+372 5858 9019